

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

**Cofnodion heb eu cadarnhau o Gyfarfod y Bwrdd
a gynhaliwyd ar 25 Mehefin 2020,
(yn electronig drwy skype / dros y ffôn)**

Yn bresennol:		
Jan Williams	(JW)	Cadeirydd
Tracey Cooper	(TC)	Prif Weithredwr
Jyoti Atri	(JA)	Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro Iechyd a Llesiant
Rhiannon Beaumont-Wood	(RB-W)	Cyfarwyddwr Gweithredol Ansawdd, Nyrso a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd
Kate Eden	(KE)	Cyfarwyddwr Anweithredol, Dirprwy Gadeirydd a Chadeirydd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella
Dyfed Edwards	(DE)	Cyfarwyddwr Anweithredol a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol
Huw George	(HG)	Dirprwy Brif Weithredwr a Chyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau a Chyllid
Judi Rhys	(JR)	Cyfarwyddwr Anweithredol (Trydydd Sector) a Chadeirydd y Pwyllgor Datblygu Sefydliadol a Phobl
Quentin Sandifer	(QS)	Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Iechyd Cyhoeddus/Cyfarwyddwr Meddygol
Stephen Palmer	(SP)	Cyfarwyddwr Anweithredol
Alison Ward	(AW)	Cyfarwyddwr Anweithredol (Awdurdod Lleol)
Hefyd yn Bresennol:		
Mark Bellis	(MB)	Cyfarwyddwr Polisi ac Iechyd Rhyngwladol, Canolfan Gydweithredol WHO ar gyfer Buddsoddi mewn Iechyd a Llesiant

Sian Bolton	(SB)	Cyfarwyddwr Pontio Dros Dro, Y Gyfarwyddiaeth Wybodaeth,
John Boulton	(JB)	Cyfarwyddwr Gwella Ansawdd a Diogelwch Cleifion y GIG/Cyfarwyddwr Gwelliant Cymru
Helen Bushell	(HB)	Ysgrifennydd y Bwrdd a Phennaeth Uned Fusnes y Bwrdd, drwy gyfrwng telegynadledda
Verity Winn	(VW)	Archwilio Cymru
Stephanie Wilkins	(SW)	Cynrychiolydd y Fforwm Partneriaeth Staff
Dr Tom Connor	(TmC)	Arweinydd Biowybodeg Iechyd Cyhoeddus Cymru
Ymddiheuriad:		
Phil Bushby	(PB)	Cyfarwyddwr Datblygu Sefydliadol a Phobl

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00

PHW110/2020 Croeso
Croesawodd JW bawb i'r cyfarfod, gan nodi'r angen i barhau â chyfarfodydd rhithwir yn seiliedig ar agenda sy'n gysylltiedig â Covid. Estynnodd groeso arbennig i'r rhai a oedd yn arsylwi'r cyfarfod, gan esbonio'r rhesymeg y tu ôl i'r eitemau a ddewiswyd ar gyfer yr agenda. Aeth JW ymlaen i nodi bod papurau a gyflwynwyd i'r Bwrdd yn aml yn destun proses graffu fanwl ar lefel Pwyllgorau, neu bod drafftiau cynharach yn cael eu trafod yn sesiynau datblygu'r Bwrdd. Roedd y gwaith craffu blaenorol hwn yn galluogi cyfarfodydd y Bwrdd i ganolbwyntio ar ei rôl lywodraethu gyffredinol.
PHW111/2020 Ymddiheuriadau
Nododd y bwrdd yr ymddiheuriad am absenoldeb.
PHW112/2020 Datgan Buddiannau
Ni wnaeth aelodau'r bwrdd unrhyw ddatganiadau o fuddiannau yn ychwanegol at y rhai sydd eisoes ar y gofrestr datganiadau o fuddiannau.
PHW113/ 2020 Cofnodion, Camau Gweithredu a materion yn codi o Gyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ar 28 Mai 2020
Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 28 Mai 2020 fel cofnod gwir a chywir. (Cyf 3.1.0.250620).
Ystyriodd y Bwrdd y Cofnod o Gamau Gweithredu (Cyf. 3.1.0.250620). Cymeradwyodd y Bwrdd y penderfyniad i gau'r cam gweithredu y nodwyd ei fod wedi'i gyflawni.

PHW114/2020 Cyfrifon ac adroddiadau blynyddol 2019/20

Derbyniodd y Bwrdd y Cyfrifon a'r Adroddiadau Blynyddol ar gyfer 2019/20 (Cyf 4.0 250620).

Cadarnhaodd DE fod y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol wedi derbyn y Cyfrifon a'r adroddiadau blynyddol ar ddau achlysur; ar yr achlysur olaf, roedd y Pwyllgor wedi nodi'r ddogfen ISA-260 gan Archwilio Cymru. Cadarnhaodd hyn y disgwyliad y byddai'r Archwilydd Cyffredinol yn cyhoeddi barn ddiamod.

Estynnodd TC ei diolch i'r holl staff o'r timau Cyllid, Pobl a Datblygu Sefydliadol ac Uned Fusnes y Bwrdd am eu gwaith yn cynhyrchu'r datganiadau blynyddol.

Nododd HB un newid bach i'r adran ar recriwtio Cyfarwyddwr Anweithredol.

Penderfynodd y Bwrdd:

- **Dderbyn** Barn Flynyddol Archwilio Cymru (ISA 260)
- **Cymeradwyo** yr Adroddiad Atebolwydd ar gyfer 2019/20 a'r Cyfrifon Ariannol
- **Nodi** y byddai'r rhain yn cael eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru ar 30 Mehefin 2020.

PHW115/2020 Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd**PHW115.1 Adroddiad y Prif Weithredwr**

Derbyniodd y Bwrdd adroddiad y Prif Weithredwr (cyf 5.1 250620).

Estynnodd TC ei diolch i'r holl staff ar draws y sefydliad cyfan am eu gwaith caled parhaus wrth reoli'r pandemig cyffredinol, ynghyd ag achosion lleol diweddar.

Tynnodd TC sylw at adran 'Mae Bywydau Du o Bwys' yn ei hadroddiad, gan bwysleisio ei hymrwymiad cadarn hi (ac ymrwymiad cadarn y Bwrdd) i sicrhau bod Iechyd Cyhoeddus Cymru yn lle diogel, croesawgar a chefnogol i weithio ynddo.

Roedd wedi cwrdd â Chadeirydd rhwydwaith staff BAME a chydweithwyr eraill i drafod digwyddiadau diweddar byd-eang ac i adolygu'r gwaith sydd ar y gweill yn Iechyd Cyhoeddus Cymru. Aeth ymlaen i gadarnhau'r adolygiad o'r Polisi Bwlio ac Aflonyddu a'r ddarpariaeth o hyfforddiant ychwanegol gyda ffocws penodol ar hyfforddiant i'r rhai sy'n eistedd ar baneli recriwtio.

Cyfeiriodd TC at yr adroddiadau canlynol gan Iechyd Cyhoeddus Cymru a Llywodraeth Cymru

- Adroddiad yr Is-grŵp Cymdeithasol Economaidd
- Sut mae pethau'n mynd – canolbwyntio ar Gydraddoldeb
- Tu hwnt i'r data: Deall effaith COVID-19 ar grwpiau BAME
- Grŵp Cynghori BAME COVID-19 – Papur tystiolaeth ar effaith bosibl COVID-19

Cytunodd TC i anfon yr adroddiadau hyn at aelodau'r Bwrdd.

Camau gweithredu: TC

Croesawodd KE ymateb diamwys Iechyd Cyhoeddus Cymru i 'Mae Bywydau Du o Bwys', gan longyfarch y tîm cyfathrebu ar yr ymatebion cadarn a roddwyd ar y cyfrif Facebook cyhoeddus i sylwadau amhriodol gan aelodau'r cyhoedd.

Gwnaeth JW sylwadau ar rôl y Bwrdd wrth osod naws a diwylliant y sefydliad, gan gadarnhau bod y Bwrdd yn gwrthwynebu gwahaniaethu yn ei holl ffurfiau ac yn sefyll yn gadarn ochr yn ochr â chydweithwyr BAME i wrthwynebu hiliaeth.

Diolchodd SW i TC am ei hadroddiad ac yn arbennig am ei sylwadau mewn perthynas â Mae Bywydau Du o Bwys. Nododd SW iddi fynychu cyfarfod o rwydwaith BAME cenedlaethol Unite; byddai'n tynnu sylw at unrhyw wersi ar gyfer rhwydwaith Iechyd Cyhoeddus Cymru

CAMAU GWEITHREDU: SW

Rhoddodd TC y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y sefyllfa bresennol mewn perthynas â Profi, Orlhain a Diogelu gan nodi'r newidiadau polisi o ran canolfannau samplu'r boblogaeth a'r defnydd cynyddol o Labordai Goleudy. Gwnaeth sylwadau ar faterion yn ymwneud â chipio data yn hyn o beth a'r trafodaethau yr oedd Prif Ystadegydd Llywodraeth Cymru yn eu cael ar hyn gyda chydweithwyr yn Lloegr.

Cyfeiriodd TC at Atodiad 1 (Crynodeb Chwarter 1 Fframwaith Gweithredol COVID-19 GIG Cymru ar gyfer Iechyd Cyhoeddus Cymru) ac Atodiad 2 (tystiolaeth ysgrifenedig Iechyd Cyhoeddus Cymru ar COVID-19 - a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon). Roedd y ddwy ddogfen yn enghraifft o ehangder y gwaith a wnaed ar draws y sefydliad yn y flwyddyn 2020/21 hyd yma.

Penderfynodd y Bwrdd dderbyn y wybodaeth yn yr adroddiad.

PHW 115.2 Adroddiad Integredig ar Berfformiad

Derbyniodd y Bwrdd yr Adroddiad Integredig ar Berfformiad (Cyf 5.2 250620).

Rhoddodd HG y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd ar y gwaith sydd ar y gweill i fireinio'r dangosfwrdd, gan gynnwys yr awgrymiadau gan y Cyfarwyddwyr

Anweithredol. Byddai'r Adroddiad Integredig ar Berfformiad a gâi ei gyflwyno i'r Bwrdd ym mis Gorffennaf yn cynnwys nifer o newidiadau a byddai eraill yn dilyn, yn amodol ar eglurhad o gipio a pherchnogi data. Roedd HG yn rhagweld dull deinamig o ddatblygu dangoswrdd a diolchodd i bawb a oedd yn rhan o'r gwaith dylunio parhaus.

COVID-19

Dyweddodd QS, o gymryd holl ddangosyddion lefel uchel y dangoswrdd gyda'i gilydd, fod y tueddiadau yn mynd at i lawr; ac eithrio'r cyfraddau'n gysylltiedig â'r achosion yng Ngogledd Cymru, roedd cyfraddau canlyniadau positif bellach rhwng 2%-5%. Roedd cyfraddau cyffredinol derbyniadau i'r ysbyty a derbyniadau i ofal critigol wedi gostwng, ac roedd hyn yn ddarlun gwahanol iawn i'r un a welwyd pan oedd y pandemig yn ei anterth ym mis Ebrill 2020.

Gwnaeth JA sylwadau ar yr effaith ar y boblogaeth hyd yma, pwynt a adleisiwyd gan SP, gan nodi'r graddiant mewn marwolaethau covid-19 yn ôl pumedau o amddifadedd, yn seiliedig ar ddata marwolaethau'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer Cymru. Holodd ynghylch y defnydd y bwriadwyd ei wneud o wybodaeth o'r fath a chytunodd TC ei bod bellach yn amserol cymryd cam yn ôl ac ystyried sut y dylai ddylanwadu ar bolisi a chamau gweithredu; roedd y grŵp Aur wedi trafod y mater yn gynharach y bore hwnnw a byddai'n dychwelyd ato.

Nododd QS yr ychwanegiadau arfaethedig i'r adroddiad gwyliadwriaeth; o'u hystyried gyda dangosyddion ehangach y dangoswrdd a amlinellwyd gan MB, byddent yn rhoi darlun ehangach o'r sefyllfa i'r Bwrdd.

Camau gweithredu: QS/MB

Cyllid

Amlinellodd HG y sefyllfa o ran cyfalaf a refeniw ar 31 Mai 2020, gan nodi gwarged net o £16,000. Tynnodd sylw'r Bwrdd at y ffaith bod y £3.140 miliwn o gostau sy'n uniongyrchol gysylltiedig â COVID-19 wedi'u cynnwys yn Ffurflen Fonitro mis 02. Disgwyliwyd incwm o £2.330 miliwn gan Lywodraeth Cymru; gan fod cyfanswm cwantwm y cyllid ledled Cymru i ymdrin â COVID-19 yn parhau i fod yn gyfnewidiol ac yn ansicr, roedd adroddiad y Bwrdd yn cynnwys y risg gysylltiedig.

Y gweithlu

Tynnodd RB-W sylw at lefelau salwch staff, a oedd yn parhau i fod yn isel, yn enwedig o ystyried Covid-19. Tynnodd sylw at yr Aseidiadau Risg Personol a oedd yn cael eu cynnal ar draws y sefydliad a chyfeiriodd at y cynllun Gweithredu Fy Nghyfraniad a oedd ar waith ac a ystyriwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol yn gynharach yn yr wythnos.

Nododd SW y data defnyddiol a ddarparwyd mewn perthynas ag amrywiol faterion yn ymwneud â'r gweithlu. Gofynnodd SW a allai'r Fforwm Partneriaeth Leol Iderbyn sefyllfa a thrafod y data. Cytunodd RB-W i hwyluso hyn.

CAMAU GWEITHREDU: RB-W

Nododd RB-W hefyd y ffaith bod adroddiad cynhwysfawr wedi'i gynnwys ar y gweithlu fel eitem ar wahân ar yr agenda.

Gweithio i Wella

Tynnodd RB-W sylw at y pwyntiau allweddol ar dderbyn a rheoli cwynion, rheoli digwyddiadau a hawliadau. Nododd y gefnogaeth yr oedd y tîm Risg a Llywodraethu Gwybodaeth yn ei darparu ar draws y sefydliad a datblygiad adroddiad ar fformat newydd er mwyn cofnodi risgiau'n gysylltiedig â covid-19.

Derbyniodd y Bwrdd yr adroddiad, a chymerodd sicrwydd mewn perthynas â'r wybodaeth a ddarparwyd.

PHW 115.3 Cynllun Gweithredu Profi, Orlhain a Diogelu Iechyd Cyhoeddus Cymru - Cau Cam 1 a'r Cynllun ar gyfer Cam 2

Derbyniodd y Bwrdd Gynllun Gweithredu Profi, Orlhain a Diogelu Iechyd Cyhoeddus Cymru - Cau Cam 1 a'r Cynllun ar gyfer Cam 2 (Cyf 5.3 250620). Cyfeiriodd JW at y ffaith bod y Bwrdd wedi gweld dwy fersiwn gynharach o'r cynllun; roedd y Tîm Gweithredol Busnes wedi cymeradwyo'r fersiwn a gyflwynwyd i'r cyfarfod ac wedi gofyn i'r Bwrdd ei gadarnhau.

Mynegodd aelodau'r bwrdd eu gwerthfawrogiad o'r holl waith caled sy'n gysylltiedig â llunio'r cynllun a llongyfarchodd y cyfranwyr.

Cadarnhaodd y Bwrdd y Cynllun Gweithredu a nododd y gwaith cysylltiedig sy'n cael ei wneud ar reolaethau a sicrwydd.

PHW 116/20 2020 COVID-19**PHW 116.1 COVID-19 - Diweddariad Cyffredinol**

Adroddodd QS yn fyr ar y cynnydd gyda Profi, Orlhain a Diogelu, gan nodi, cyn yr achosion yng Ngogledd Cymru, bod nifer yr achosion newydd wedi lleihau. Yna diweddarodd y Bwrdd ar yr achosion hynny ar Ynys Môn ac yn Wrecsam, ynghyd â digwyddiad ym Merthyr Tudful. Roedd y diweddariad yn cynnwys y ffigurau diweddaraf o ran y profion cadarnhaol sy'n gysylltiedig â phob achos a'r camau sy'n cael eu cymryd i reoli'r achosion/digwyddiadau.

Gofynnodd SP am wybodaeth bellach am y gwahaniaeth rhwng achosion clinigol gwirioneddol a'r rhai a oedd yn asymptomatig; holodd hefyd ynglŷn â'r defnydd o swyddogion iechyd yr amgylchedd. Dywedodd QS y byddai dadansoddiad epidemiolegol ychwanegol yn arwain at well dealltwriaeth o'r data; cadarnhaodd hefyd fod Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd yng Ngogledd Cymru yn rhan o'r tîm amlasiantaeth sy'n gweithio o dan arweinyddiaeth weithredol y bwrdd iechyd.

Aeth QS ymlaen i ganmol y tîm microbioleg yn labordy'r Rhyl; roedd staff wedi symud yn gyflym, ac wedi cyflwyno shifft 8am tan hanner nos gan weithio i brosesu symiau mawr o brofion yn gyflym. Llongyfarchodd SW hithau y staff dan sylw.

Holodd KE am y cymorth ychwanegol a ddarperir gan ymgynghorwyr diogelu iechyd Iechyd Cyhoeddus Cymru ac a oedd hynny wedi golygu bod angen defnyddio rhagor o adnoddau. Cadarnhaodd QS fod y tîm wedi rhoi cymorth uniongyrchol i'r Cyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus a'r haen ranbarthol. Roedd rheoli achosion/digwyddiadau niferus yn her a myfyriodd TC ar y pwynt hwn. Roedd natur proffil uchel yr achosion yng Ngogledd Cymru yn galw am ymgysylltiad mwy rhagweithiol â phartneriaid lleol, ochr yn ochr â pharhau i reoli'r pandemig yn gyffredinol.

Mynegodd JW werthfawrogiad y Bwrdd o'r holl gamau a gymerwyd wrth ymateb mor arbennig i'r achosion a diolchodd i bawb a fu'n gysylltiedig â'r gwaith hwnnw. Roedd partneriaid wedi gwneud sylwadau canmoladwy iawn ynghylch y ffordd yr oedd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cyflawni ei rôl fel arweinydd y system.

PHW 116.2 COVID-19 - Gwyliadwriaeth

Derbyniodd y Bwrdd ddiweddiariad ar COVID-19, gan ganolbwyntio ar wyliadwriaeth (Cyf 5.5.2 250620).

Atgoffodd QS y Bwrdd fod gwyliadwriaeth effeithiol yn rhan hanfodol o Brofi, Orlhain a Diogelu. Roedd yn falch o gyflwyno Chris Williams (CW), Epidemiolegydd Ymgynghorol, a fyddai'n gwneud cyflwyniad ar agweddau ar y rhaglen wyliadwriaeth a nodir yng Nghynllun Gweithredu Cam 2.

Dechreuodd CW drwy wneud sylwadau ar y tueddiadau hirdymor yng nghyfran y profion positif, gan nodi bod y gyfradd canlyniadau positif yn <5%; roedd y gyfradd mewn ysbytai ychydig yn uwch na'r gyfradd yn y gymuned.

O ran y dadansoddiad fesul bwrdd iechyd ac awdurdod lleol, gwelwyd cynnydd bach ym Myrddau Iechyd Betsi Cadwaladr a Chwm Taf Morgannwg yn ddiweddar, yn gysylltiedig â'r achosion/digwyddiadau y soniwyd amdanynt yn gynharach.

Yna tynnodd CW sylw at y dosbarthiad oedran, gan gyfeirio at y ffaith bod niferoedd y bobl o dan 60 oed wedi deillio o'r ffocws ar brofi gweithwyr allweddol; roedd covid-19 wedi cael effaith fwy difrifol ar y boblogaeth hŷn, tra bod plant a phobl ifanc yn tueddu i brofi symptomau ysgafn iawn.

Nododd CW y gostyngiad i'w groesawu yn nifer y marwolaethau, gan roi sylwadau ar y ffactorau risg sy'n gysylltiedig â nifer o farwolaethau ymysg pobl

o dan 50 oed. Soniodd am y gyfradd R a'r newid o ddyblu i haneru amseroedd ar gyfer pob derbyniad i'r ysbyty, ynghyd â derbyniadau gofal critigol.

Yna trodd CW at ddatblygiadau o ran gwyliadwriaeth: clystyru; dangosyddion gwyliadwriaeth gymunedol; heintiau nosocomiaidd; epidemioleg maes. Ar y pwynt olaf, tynnodd CW sylw at yr hyfforddiant a ddarparwyd i 6 epidemiolegydd mewn ysbytai a'r gwaith sydd ar y gweill i gefnogi achosion mewn ysbytai a chymunedau. Cyfeiriodd yn benodol at y gwaith ymchwiliol a wnaed hyd yma mewn cartrefi gofal. Roedd y canlyniadau cychwynnol yn awgrymu nad oedd derbyniadau i gartrefi gofal ar ôl i bobl gael eu rhyddhau o'r ysbyty wedi rhoi cartrefi mewn mwy o berygl o gael heintiau COVID-19; fodd bynnag, roedd cysylltiad â symud staff.

Gorffennodd CW ei gyflwyniad drwy grynhoi'r gwaith modelu a'r gwaith cydweithredol sydd ar y gweill ar draws y DU; nododd yn arbennig y gwaith gyda Phrifysgol Abertawe ar adeiladu model i Gymru ar gyfer rhagfynegiadau yn y dyfodol. Gwnaeth CW sylwadau ar oblygiadau troi tystiolaeth yn bolisi, y materion yn ymwneud â data sy'n gysylltiedig â defnyddio'r labordai goleudy a'r angen i flaenoriaethu'r dadansoddiadau a'r setiau data lluosog y gofynnwyd amdanynt.

Diolchodd JW i CW am ei gyflwyniad hynod addysgiadol a dadlennol; gwahoddod unrhyw sylwadau neu gwestiynau. Canmolodd SP CW ar ehangder ei gyflwyniad rhagorol; roedd ganddo ddi-ddordeb gwybod a oedd y trefniadau presennol ar gyfer cipio data yn caniatáu dadansoddi achosion yn ôl ethnigrwydd a galwedigaeth ac a fyddai gostyngiad yn niferoedd yr achosion yn galluogi rhywfaint o ddadansoddiad ôl-weithredol.

Dyweddodd CW ei fod wedi bod yn awyddus i gofnodi'r wybodaeth hon o'r cychwyn; roedd gwaith wedi dechrau gyda Phrifysgol Abertawe i ymchwilio i hyn ar lefel ymchwil, drwy edrych ar ddata SAIL. Roedd y materion yn ymwneud â chwblhau meysydd data yn destun ffocws parhaus.

Mynegodd TC ei diolch i CW a'r tîm cyfan am eu cyfraniad arbenigol i'r agenda gwyliadwriaeth COVID-19, fel y dangoswyd yn y cyflwyniad.

Mynegodd JW werthfawrogiad y Bwrdd o'r rôl hanfodol yr oedd y tîm gwyliadwriaeth yn ei chwarae o ran rheoli'r pandemig hyd yma; byddai hyn yn parhau drwy'r datblygiadau arfaethedig. Gwahoddodd CW i ddychwelyd i'r Bwrdd yn ddiweddarach yn y flwyddyn i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y rhain. Yn y cyfamser, roedd croeso i aelodau'r Bwrdd gysylltu â CW yn uniongyrchol gydag unrhyw gwestiynau pellach.

Nododd aelodau'r Bwrdd na fyddai sleidiau'r cyflwyniad yn cael eu cyhoeddi gan yr ystyrir bod rhai agweddau ar y data yn swyddogol sensitif.

PHW 116.3 Genomeg

Derbyniodd y Bwrdd ddiweddariad a oedd yn canolbwyntio ar Genomeg (Cyf 5.5.3 250620).

Cyflwynodd QS yr Athro Tom Connor (TmC), Arweinydd Biowybodeg Iechyd Cyhoeddus Cymru. Rhoddodd ei gyflwyniad gyfle i'r Bwrdd ddysgu mwy am ddatblygiad gwasanaeth dilyniannu COVID-19 sy'n arwain y byd yng Nghymru.

Amlinellodd TmC ddatblygiad Uned Genomeg Pathogen (PenGu) Iechyd Cyhoeddus Cymru dros gyfnod o 3-4 blynedd; eglurodd bwrpas astudio genomeg a sut roedd y tîm wedi cymhwyso hyn i covid-19. O fewn 24 awr i gael cymeradwyaeth i ddefnyddio dilyniannu ar gyfer covid-19, roedd y tîm wedi dilyniannu'r genom SARS-CoV-2 cyntaf. Gan adeiladu system ddadansoddi ac adrodd o'r newydd, roedd y tîm wedi mynd ymlaen i ddilyniannu a rhannu mwy o genomau na phob un ond dwy wlad arall - yr Unol Daleithiau a Lloegr. Roedd y ffaith bod Cymru yn y trydydd safle yn y byd o ran y gwaith hwn yn dyst i arbenigedd ac ymrwymiad pawb sy'n ymwneud â'r gwaith.

Roedd y data a ddarparwyd yn cefnogi pob lefel o'r ymateb i'r pandemig, a rhoddodd TmC enghreifftiau o'i effaith bresennol. Gorffennodd drwy nodi meysydd gwaith ar gyfer y dyfodol, gan dynnu sylw'r Bwrdd at oblygiadau posibl defnyddio mwy ar labordai goleudy.

Llongyfarchodd SP TmC a phawb a enwyd ar ddechrau ei gyflwyniad; roedd sawl defnydd i'r gwasanaeth dilyniannu hwn sy'n arwain y byd, o lefel leol i lefel ryngwladol ac roedd yn ddyletswydd ar y Bwrdd i gynnig pob cefnogaeth ac amddiffyniad.

Ar ran y Bwrdd, llongyfarchodd JW TmC a'i gydweithwyr ar eu gwaith arloesol a mynegodd falchder aruthrol yr aelodau yn eu cyflawniad.

PHW 116.4 Adferiad Sefydliadol gan gynnwys adfer gwasanaethau

Derbyniodd y Bwrdd ddiweddariad ar yr Adferiad Sefydliadol gan gynnwys adfer gwasanaethau (Cyf 5.5.4 250620).

Dywedodd HG, o ystyried natur barhaus y pandemig, y byddai'r cynllun adfer sefydliadol yn newid. Dywedodd fod adolygiad o swyddfeydd ac adeiladau ehangach wedi'i gomisiynu, gan gynnwys cyfleusterau ar gyfer gwasanaethau sgrinio, gyda'r nod o sicrhau diogelwch staff a defnyddwyr gwasanaethau.

Aeth HG ymlaen i amlinellu'r broses asesu risg bersonol ar gyfer yr holl staff; lle bo hynny'n bosibl, byddai staff yn parhau i weithio gartref hyd y gellir rhagweld.

Yna amlinellodd QS y dull o adfer y pum rhaglen sgrinio genedlaethol a oedd wedi'u hatal; cadarnhaodd fod y dull hwn wedi cael cymeradwyaeth y tîm

gweithredol busnes a chefnogaeth Llywodraeth Cymru. Roedd trafodaethau'r Bwrdd yn cynnwys potensial gwahanol fodolau cyflwyno ar gyfer y gwasanaethau/meysydd gwaith hynny a oedd wedi'u hatal; tynnodd aelodau'r Bwrdd sylw hefyd at bwysigrwydd nodi gwahanol fesurau perfformiad yn y dyfodol.

Cadarnhaodd KE y byddai'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella, yn ei gyfarfod ym mis Gorffennaf 2020, hefyd yn ystyried y broses o adfer rhaglenni sgrinio.

Cymerodd y Bwrdd **sicrwydd** ynghylch y dull a nodwyd yn yr adroddiad ar adferiad sefydliadol, gan gynnwys adfer y rhaglenni sgrinio.

PHW 116.5 Y gweithlu - Ein Pobl

Derbyniodd y Bwrdd adroddiad ar faterion yn ymwneud â'r gweithlu (Cyf 5.5.6 250620).

Amlinellodd RB-W y meysydd a gynhwyswyd yn yr adroddiad, gan wneud sylwadau mewn perthynas â'r arolwg staff, adleoli, hyfforddi a datblygu, recriwtio arbenigwyr, iechyd a diogelwch a lles staff.

Gofynnodd y Bwrdd sawl cwestiwn dilynol ar: iechyd a lles staff; cefnogaeth i staff sy'n gweithio gartref; mynediad at VPN; dadansoddiad o'r staff sydd ar gael i'w hadleoli; yr adnoddau sydd ar gael ar gyfer hyfforddiant a chefnogaeth; cynlluniau recriwtio a rheoli goramser a gwyliau blynyddol.

Cytunodd RBW i ddarparu sesiwn frifio i'r Bwrdd y tu allan i'r cyfarfod.

Camau gweithredu: RB-W

PHW117/2020 Pwyllgorau'r Bwrdd: Adroddiad Gan Gadeiryddion y Pwyllgorau

Dderbyniodd y Bwrdd y papur Pwyllgorau'r Bwrdd: Adroddiad gan Gadeiryddion y Pwyllgorau (Cyf 5.8 250620).

Rhoddodd DE ddiweddariad ar lafar yn dilyn cyfarfod y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar 23 Mehefin. Cadarnhaodd fod y Pwyllgor wedi treulio'r rhan fwyaf o'i amser yn trafod y cyfrifon blynyddol, fel y trafodwyd yn gynharach yn agenda'r Bwrdd.

Dywedodd DE fod y Pwyllgor hefyd wedi ceisio sicrwydd ar Lif Gwybodaeth a Fy Nghyfraniad. Byddai'r gwaith goruchwylio yn parhau ar y ddwy elfen hyn ar ran y Bwrdd.

Camau gweithredu: DE/HG

Penderfynodd y Bwrdd ystyried a nodi'r diweddariad gan Gadeiryddion y Pwyllgorau (Cyf 5.8 250620).

PHW 118/2020 Blaengynllun Gwaith y Bwrdd 2020/21
Derbyniodd y Bwrdd Flaengynllun Gwaith 2020/21 (Cyf 5.9 250620).

Dyddiad Cyfarfod Ffurfiol Nesaf y Bwrdd:

Bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 30 Gorffennaf 2020.

Caeodd JW sesiwn gyhoeddus y Bwrdd, gan ddiolch i bawb am y wybodaeth a ddarparwyd.

Daeth y cyfarfod i ben am 12:50.

DRAFT